

Opsamling på erfaringer fra sommerkurser 2015

Introduktion

I perioden 2015-2016 gennemføres forsøg med betinget optag og sommerkurser i forbindelse med optag på eud. Målet med forsøgene er at afprøve nye, alternative adgangsveje, som kan sikre, at alle elever har de fornødne forudsætninger i forhold til at gennemføre en erhvervsuddannelse, samt at ingen ansøgere, der vurderes at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse, hindres i dette. Forsøgene skal derfor afprøve, om betinget optag efterfuldt af et intensivt sommerkursus i de adgangsgivende fag dansk og matematik kan udgøre en alternativ optagelsesvej for den relevante målgruppe.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling (BUL) ønsker viden om, i hvilket omfang forsøgene bidrager til at skabe en alternativ optagelsesvej for den relevante målgruppe. Ministeriet har i den sammenhæng bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at gennemføre en ekstern evaluering af forsøgene.

Forsøgene gennemføres i henholdsvis sommeren 2015 og 2016. Ved forsøgets afslutning i 2016 udarbejder EVA en slutrapport med de samlede resultater af evalueringen. Dette notat samler op på de foreløbige og overordnede erfaringer fra 2015 på baggrund af interviews med koordinatore, UU-vejledere, undervisere, erhvervsskoler og deltagere.

Notatet bygger på:

- 14 interviews med koordinatore
- 12 interviews med undervisere
- 11 interviews med deltagere
- 5 interviews med repræsentanter fra UU
- 6 interviews med repræsentanter fra erhvervsskolerne

Tal for tildeling af betinget optag, tilmeldinger til sommerkurser, gennemførelse og efterfølgende optag på erhvervsuddannelserne har ikke været tilgængelige på tidspunktet for denne opsamling. Opsamlingen baserer sig derfor alene på de gennemførte interviews.

Samarbejde, kommunikation og rollefordeling aktørerne imellem

Kontaktpersoner og rollefordeling skal klarlægges fra starten

Der er stor forskel på vurderingen af, hvordan samarbejdet mellem de deltagende aktører har fungeret. Hvorvidt samarbejdet har fungeret eller ej har særligt været afhængig af, om man tidligt har talt sammen med alle involverede aktører og koordineret rolle- og ansvarsfordeling, lagt en fælles køreplan for processen og skabt klarhed over, hvem der var kontaktpersoner ift. projektet på de enkelte institutioner og organisationer. Derfor anbefales det så tidligt som muligt at danne en fælles projektgruppe og afholde et koordinerende møde med repræsentanter fra UU, de lokale erhvervsskoler, koordinator samt eventuelt en repræsentant for kursusafholderen, fx ungdomsskolen. Men tidspunktet for afholdelse af kurset midt i sommerferien vanskeliggør, at kunne nøjes med én kontaktperson hvert sted.

Grundskolen skal involveres og informeres

Grundskolen nævnes gentagende gange som en manglende samarbejdspart ift. sommerkurserne. Mens andre af samme årsag selv har taget initiativ til at inddrage dem i processen. Det fremhæves som afgørende, at man i grundskolen kender til muligheden for sommerkurser og

er opmærksomme på, hvilke elever det kunne få relevans for, allerede inden afgangsprøven aflægges. Det anbefales derfor, at grundskolevejledere samt klasselærere i 9. og 10. klasse inddrages og involveres. Eksempelvis har nogle koordinatorene sørget for, at alle 9. og 10. klassens elever i kommunen, via grundskolen, har modtaget en pjece, som har introduceret til muligheden for sommerkursus, inden de gik på læseferie.

Behov for systematisering af informationsudveksling

Erhvervsskolerne, der har skullet indkalde de unge til optagelsesprøve på baggrund af deres afgangskarakterer, har oplevet det som en udfordring at få karakterudskrifter for alle relevante unge. Oplysningerne har enten været mangelfulde eller de har først fået oplysninger om karakterne kort før optagelsesprøven, og har derfor kun haft få dage til at indkalde til optagelsesprøven.

Koordinatorerne og UU har i særlig grad oplevet, at kontakt og informationsudveksling med de relevante erhvervsskoler har manglet. Særligt er der behov for at få systematiseret opsamling og videreformidling af, hvilke unge der ikke har bestået optagelsesprøven og skal tilbydes betinget optag og sommerkursus, for at være sikre på ikke at tabe nogle unge i processen, fordi informationerne ikke når UU og koordinator.

Det er særligt en udfordring, når en ung går til prøve et andet sted, end hvor den unge har søgt om optagelse. Her er der brug for at formalisere, hvordan man sikrer, at både elever og UU får besked om, hvilke unge der har været til optagelsesprøve og er tildelt betinget optag.

Fokus på ikke at tabe de unge i overleveringen

Fra flere sider udtrykkes der bekymring for at 'tabe' de unge, der ikke består den første optagelsesprøve. Det er afgørende, at de unge bliver fanget og vejledt videre, så snart de får besked om ikke at have bestået optagelsesprøven. Nogle steder har UU siddet klar på erhvervsskolen, når de unge har fået besked om, hvorvidt de har bestået optagelsesprøven, og de der ikke har bestået, er så blevet sendt direkte videre til samtale med UU om, hvad de så skal og muligheden for sommerkursus.

Visitation og planlægning af kurset – processen

Stramme deadlines

Der er enighed om, at tidsplan og deadlines generelt er enormt pressede. Men der er også en bred erkendelse af, at det er svært at indrette meget anderledes og at man derfor må arbejde ud fra de stramme deadlines som en præmis.

Dog fremhæver koordinatorene og undervisere et særligt problematisk forhold for planlægningen: Først få dage før kursusstart får koordinatorene og undervisere besked om, hvor mange kursusedtagere der kommer – og dermed om kurset overhovedet bliver til noget. Og det er dermed også først på dette tidspunkt, der er viden om, hvorvidt deltagerne mangler dansk eller matematik. Dette er problematisk ift. den praktiske planlægning af kurset, da undervisere er nødt til at blive hyret, dele af kurset tilrettelagt og kursussteder og forplejning bestilt, førend man ved besked om, hvor mange elever der kommer og hvordan fordelingen er mellem elever, der mangler at bestå hhv. dansk og matematik. Disse praktiske udfordringer får ifølge koordinatorene også konsekvenser for kvaliteten af undervisningen, som er svært at tilrettelægge på forhånd. Samtidig oplever eleverne det som usikkert og utrygt, at de først få dage før kursusstart får besked om, om de har fået plads på kurset.

En del af udfordringerne ved de stramme deadlines kan imødekommes ved klarhed omkring ansvarsfordeling og kontaktpersoner de deltagende parter imellem, samt ved at få systematiseret opsamling og videreformidling af information fx om, hvem der ikke har bestået optagelsesprøven og skal tilbydes betinget optag fra erhvervsskoler til UU og koordinatorene. BUL kunne eventuelt opstille rammer herfor.

De stramme deadlines udgør også en særlig udfordring, når man har at gøre med en gruppe af sårbare unge, der straks efter at have oplevet (endnu) et nederlag i skolen skal tage stilling til deres videre færd og muligheden for sommerkursus.

Udfordringer ved kursus i sommerferien

Det understreges, at det trækker rigtigt mange ressourcer i en organisation at lave et sommerkursus midt i sommerferien, hvor det hele skal stables på benene ift. lokaler, undervisere mv.

Derudover oplever koordinatorene det som en udfordring at hyre lærere til at undervise på kurserne for så kort en periode i sommerferien. Samtidig har det de steder, hvor man har måtte hente undervisere ind udefra, været tidskrævende og tidsmæssigt presset at nå at få dem oplært og introduceret til det rent praktiske på kurset og undervisningsstedet.

Koordination og timing af datoer og udmeldinger

For flere af de unges vedkommende har erhvervsskolerne fået besked om, at den pågældende unge ikke har opnået 02 i dansk eller matematik ved afgangsprøven inden den unge selv har fået besked herom. Det har medført, at en række unge er blevet indkaldt til optagelsesprøve på erhvervsskolen, førend de selv har modtaget deres afgangskarakterer. Ifølge erhvervsskolerne, der har indkaldt de unge til optagelsesprøve, oplever de unge det som ubehageligt at få indirekte besked om afgangsprøvens resultat ad denne vej. Der er derfor behov for koordination af udmeldinger til de unge omkring henholdsvis afgangskarakterer og indkaldelse til optagelsesprøve.

Side
3/10

Udbrede kendskab til muligheden for sommerkurser

I og med at sommerkurserne 2015 har været et forsøg på første år, har koordinatorene oplevet, at kendskabet til muligheden blandt de relevante aktører og mulige målgruppe har været begrænset. Frem mod 2016 er det derfor vigtigt at få udbredt kendskabet til muligheden for og erfaringerne med sommerkursus, for derved at kunne opnå at få et større antal elever igennem kurserne.

Mange møder ikke op til første optagelsesprøve

Flere koordinatorene peger på, at der ligger et problem i, at rigtigt mange unge, der potentielt er i målgruppen for sommerkurser, slet ikke møder op til den første optagelsesprøve på erhvervsuddannelserne. Dermed kommer de heller ikke ind i loopet til sommerkurset. Det er derfor vigtigt at undersøge nærmere, hvad dette skyldes.

Visitation af de unge til sommerkurser

Det er forskelligt fra kommune til kommune, om erhvervsskolen eller UU har påtaget sig ansvaret for at vurdere, vejlede og visitere de unge til betinget optag og sommerkurser. Nogle steder

har erhvervsskolerne påtaget sig denne vurdering, mens UU andre steder har foretaget vurderingen. Det skal understreges, at det ifølge bekendtgørelsen er erhvervsskolerne, der står for visitationen.

Det varierer også, hvorvidt der overhovedet er blevet foretaget en vurdering af, om den enkelte unge skulle tilbydes en plads på sommerkursus eller om man har tilbudt plads til samtlige unge, der ikke har bestået optagelsesprøven. Af bekendtgørelsen fremgår det, at målgruppen for sommerkurserne er afgrænset til "[...] ansøgere, som efter skolens vurdering er tæt på at have forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse og motiverede for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer". Det er således formelt set disse vurderingskriterier, der skal ligge til grund for visitationen af unge til sommerkurset, selvom det ikke alle steder har været tilfældet i praksis.

Underviserne understreger, at den korrekte visitering af de unge er altafgørende ift. sommerkursets relevans, hvorfor en helhedsvurdering af om et sommerkursus vil være et meningsfuldt tilbud for den enkelte unge anbefales. Adspurgt hvad der ligger i "korrekt visitering" går nøgleordene fra bekendtgørelsen igen blandt underviserne, nemlig *motivation* for at tilegne sig de fornødne kvalifikationer via sommerkurset med henblik på at starte på den søgte erhvervsuddannelse kombineret med et *fagligt niveau*, der vurderes tilstrækkeligt til, at det vil være inden for rækkevidde for den unge at bestå optagelsesprøven på baggrund af et relativt kortvarigt sommerkursus. Visitationen behandles også i afsnittet omkring målgruppen.

Selve sommerkurset

Den generelle opfattelse er, at processen omkring planlægning og afholdelse af sommerkurserne har været udfordrende, men at produktet – selve kurset – alt i alt har været vellykket.

Tilrettelæggelse af kurset

Viden om den dumpede optagelsesprøve

Adskillige koordinatore og undervisere udtrykker ønske om, at lærere og elever kan få lov at se deres optagelsesprøver, for at få indblik i hvilke fejl de har lavet og hvor tæt de var på at klare prøven. Dette ville hjælpe både lærere og elever med at pejle sig ind på elevens niveau og særlige udfordringer, der skal arbejdes med på kurset og være særligt behjælpeligt i lyset af, at underviserne først få dage før kursusstart får besked om, hvor mange der deltager på kurset og fordelingen på fag.

På en del af kurserne har man i stedet ladet eleverne tage prøven igen på kursets første dag. Men dette har man omvendt også fravalgt på en række af kurserne, fordi endnu en prøve – efter netop ikke have klaret afgangsprøven og optagelsesprøven – kan virke demotiverende på elevgruppen.

Behov for flere eksempelprøver

Både undervisere og elever udtrykker ønske om, at der fra ministeriets side stilles flere eksempelprøver og -opgaver til rådighed end blot én. Det vil gøre det lettere for underviserne at pejle sig ind på niveau og opgavetyper, og at udarbejde øvelser og materialer til kurset, som gør eleverne bekendte med opgavetyperne.

Undervisningsformer og fagligt fokus

Undervisning der virker

Som vi vender tilbage til senere i notatet, er det undervisernes vurdering, at eleverne fagligt set rykker sig betydeligt i løbet af sommerkurset. Adspurgte hvilke faglige, pædagogiske og/eller didaktiske tilgange til undervisningen, som underviserne har oplevet som særligt virkningsfulde ift. elevernes faglige udvikling, fremhæves følgende:

- At tale med eleverne om og bede dem sætte ord på, hvor deres udfordringer ligger, hvad de skal lære og hvorfor, og hvad de så reelt lærer. Det hjælper eleverne i deres læring selv at være bevidste om og sætte ord på dette i kombination med løbende feedback fra underviserne, som synliggør deres progression og næste skridt.
- Undervisere såvel som elever fremhæver muligheden for differentieret undervisning og individuel hjælp som afgørende for, at eleverne rykker sig. Det har på de afholdte kurser været muligt at arbejde meget individuelt med elevernes udfordringer og hjælpe den enkelte elev med opgaveløsning i undervisningen, idet der på kurserne har været få elever pr. lærer. Når underviserne oplever, at differentiering og individuel hjælp virker, men samtidig også er nødvendigt, skyldes det, at eleverne kæmper med forskellige faglige udfordringer på forskellige niveauer. Samtidig gør det, at eleverne oplever at blive set, ifølge både elever og undervisere, en positiv forskel, idet en del af eleverne har haft oplevelsen af at blive overset i grundskolen. Samtidig er muligheden for differentieret undervisning og individuel hjælp også afgørende for, at eleverne kan blive bevidste om egne udfordringer og læring jf. ovenstående.
- Elevernes læring understøttes af en anderledes tilrettelagt undervisning med fokus på konkrete, praktiske indlæringsmetoder. I matematik har en del af elevgruppen eksempelvis manglet forståelse for forskellige størrelsesforhold, mængdeangivelser mv. og hvordan der omregnes fra én mængdeangivelse til en anden. Ved at opmåle skolegården eller omregne mængdeangivelser ved bagning bliver de forskellige størrelser konkrete og eleverne får sat håndgribelige billeder på. Erfaringen fra kurserne er, at det gør det lettere for eleverne at gå tilbage til klasselokalet og regne opgaver med fokus på disse størrelser herefter.
- Det opleves som centralt for elevernes motivation og læring, at mening og relevans tydeliggøres. Det er typisk gjort ved løbende at relatere undervisningen til erhvervsuddannelserne og konkretisere, hvad eksempelvis matematikken skal bruges til på de konkrete uddannelser, som de unge ønsker at søge ind på.
- Undervisere såvel som elever fremhæver rigtig gode erfaringer med peer-learning på kurserne, hvor eleverne samarbejder og hjælper hinanden med opgaveløsningen fremfor, at der kun er tale om lærer-elevundervisning. For det første er det lærerigt for eleverne at skulle arbejde sammen om at afkode opgaverne og at forklare opgaverne til hinanden. For det andet oplever underviserne, at de elever der har forstået, hvad læreren har fortalt i første forsøg, kan være gode til at "oversætte", hvad læreren fortæller til andre elever, fordi de kan tale samme "ungdomssprog" og have fælles referencerammer.
- Endelig nævnes det, at relations- og tillidsopbygning har været i fokus på kurserne - både lærer-elev og elev-elev imellem. Og at dette har medført, at eleverne har turde vise svage sider, stillet spørgsmål mv. Det er forskelligt, hvordan man har arbejdet med dette fra kursus til kursus. Nogle steder har relationsopbygningen foregået i undervisningen og i pau-

ser, mens man andre steder har haft sociale eller fysiske aktiviteter udover den faglige undervisning med relations- og tillidsopbygning for øje.

Udover ovenstående fremhæves nogle af de særlige rammer for undervisningen, som sommerkurset indebærer, også som havende en positiv indvirkning på elevernes indlæring. Følgende nævnes:

- At det er et intensivt forløb, hvor de unge kan fokusere på matematik eller dansk på fuldtid og hele tiden repetere og holde det, de lærer, friskt i hukommelsen.
- At eleverne kommer ind i en anden kontekst end den, hvor de har haft deres skolegang og møder nye mennesker. Underviserne er af den oplevelse, at der er tale om unge, der har haft mange skolenederlag og derfor forbinder skolen med noget negativt. Derfor kan alene det at modtage undervisning i nye fysiske rammer understøtte, at de kan lægge nogle af de dårlige oplevelser fra sig. Samtidig fremhæver underviserne også betydningen af, at de unge på sommerkurset får mulighed for at fralægge sig den rolle, de har haft i grundskolen. De unge oplever det som rart at vide, at alle er i samme båd og kunne undslippe rollen som "den dumme" i klassen og frygten for at blive til grin.

Matematiske udfordringer handler også om sproglig forståelse

Matematik har været udfordringen for de fleste af sommerkursusdeltagerne. Men underviserne fremhæver, at det, de unge har særligt svært ved ift. matematikken, er at læse og forstå opgaver, og hente den information ud af opgaverne, som skal bruges for at løse dem. Dermed handler problemerne med matematikken ofte også om ren sproglig forståelse og faglig læsning, som derfor har været et gennemgående fokuspunkt på kurserne. At den sproglige forståelse inden for matematikken er en udfordring, understøttes af EVAs rapport "Optagelsesprøve til eud – en analyse af testresultater af prototypen" fra 2015. Her optræder opgaveforståelse og afkodning af spørgsmålsformuleringer også som en af de centrale udfordringer ved prototypen for optagelsesprøven i matematik blandt de interviewede elever.

Side
6/10

Nogle dumper på manglende kendskab til formelle rammer for prøverne

Underviserne fremhæver, at mange af de unge ikke har kendt til de formelle rammer for optagelsesprøverne og at nogle er dumpet på den baggrund. I matematik mangler de unge eksempelvis viden om, at man må have en formelsamling med til prøven, at mellemregninger også giver point osv.

Integreret undervisning

På nogle kurser har man forsøgt sig med integreret undervisning i de to fag eller at alle elever havde begge fag - uagtet hvilket fag, man manglede at bestå. Men erfaringen peger på, at eleverne oplever det som spild af tid at fokusere på andre fag end det fag, de mangler at bestå og derfor kun kan motiveres til undervisning i det pågældende fag.

Ikke-faglige elementer på kurset

Betydningen af ikke-faglige elementer på kurset

Erfaringerne med betydningen af ikke-faglige elementer, såsom sociale og fysiske aktiviteter, er blandede kurserne imellem. På nogle kurser har det været oplevelsen, at eksempelvis sociale indslag har været afgørende for den faglige udvikling, fordi et socialt fællesskab har medført, at de unge har opnået en tillidsfuld relation til lærere og de øvrige elever og derfor har turdet åbne

op for det, der var svært og haft bedre muligheder for læring. Andre steder har det været oplevelsen, at eleverne har været så fagligt fokuserede, at de har oplevet ikke direkte faglige elementer som tidsspilde. Afgørende synes det at være, at de ikke-faglige elementer ses i en sammenhæng med den faglige del af kurset og at elementerne ikke opleves for 'socialpædagogiske', som en underviser udtrykker det.

Måltider giver energi og sammenhold

På en del af kurserne har eleverne fået morgenmad og frokost, hvilket har bidraget til at holde energiniveauet oppe samtidig med, at det sociale i at spise sammen har styrket sammenholdet og fællesskabet. Derudover kommer nogle af eleverne langvejs fra og har været tidligt oppe, hvorfor disse elever sætter særligt pris på måltiderne.

Ønske om UU tilstedeværelse på kurset

Undervisere såvel som elever nævner, at underviserne ikke er klædt på til at besvare elevernes spørgsmål omkring erhvervsskolerne og deres videre uddannelsesmuligheder, og at dette heller ikke er underviserens rolle. Underviserne efterlyser derfor en hotline til en UU-vejleder under kurset. Flere elever udtrykker også ønske om, at der i løbet af kurset kommer en UU-vejleder forbi, som står til rådighed for spørgsmål og vejledning. Denne model er med gode erfaringer anvendt på et af kurserne.

Den efterfølgende optagelsesprøve og optag på EUD

Optagelsesprøve bør være en del af kurset

Det opleves som u hensigtsmæssigt, at de unge skal til den efterfølgende optagelsesprøve på forskellige erhvervsskoler på forskellige tidspunkter afhængigt af, hvor de har søgt ind. Derfor har man flere steder lavet en aftale med den lokale erhvervsskole om enten at afholde prøven på kursusstedet som en del af kurset eller at alle elever kunne gå samlet til prøve på samme erhvervsskole. Det giver de unge en ro og tryghed, at skulle til prøve sammen og evt. på samme sted som kurset har været afholdt og med samme hjælpemidler. Erhvervsskolerne giver udtryk for, at det for dem er en overkommelig opgave at afholde en sådan samlet optagelsesprøve.

Koordination af datoer for sommerkursus, optagelsesprøve og start på EUD

Der er behov for en harmonisering af, hvad ministeriet melder ud som mulige prøvedatoer til erhvervsskolerne og hvilke uger, der meldes ud som mulige kursusuger til kommunerne, sådan at kurserne er afsluttet inden prøven afholdes. I flere kommuner har man oplevet, at sommerskoleelever har skullet til optagelsesprøve inden kurset var afsluttet – til trods for at et bestået kursus er en forudsætning for at gå til prøve.

Samtidig har datoen for start på erhvervsuddannelser nogle steder ligget før end eleverne har fået svar på, om de har bestået optagelsesprøven. Derfor har nogle unge måtte starte på uddannelsen for først efterfølgende at få besked om, om de var blevet optaget og kunne fortsætte eller måtte vente med at starte til en uge efter uddannelsesstart og har dermed misset introforløbet.

Rykker sommerkurser de unge – og hvorfor?

Sommerkursus kan give de faglige forudsætninger for at bestå optagelsesprøven

Det er vurderingen fra hovedparten af koordinatore, undervisere og deltagere, at et sommerkursus kan få målgruppen til at rykke sig rigtig meget på få uger og dermed give de faglige forudsætninger, det kræver at bestå optagelsesprøven. Dermed er der også udbredt enighed om,

at sommerkurserne bidrager til at skabe en alternativ optagelsesvej for målgruppen. Dog understreges det, at opgaven er for stor og tiden for knap til at kunne løfte de elever, der ikke har opnået 02 i både dansk og matematik, tilstrækkeligt. Samtidig er den korrekte visitation, jf. tidligere afsnit herom, afgørende for, at kurset kan give de tilstrækkelige forudsætninger.

En ting er at bestå prøven – noget andet er at gennemføre et grundforløb

Der peges samstemmigt på, at det er vigtigt at skelne mellem, om kurset kan give de unge forudsætningerne for at bestå optagelsesprøven og komme ind på en erhvervsuddannelse, og om de unge så er klædt på til at blive fastholdt på og gennemføre grundforløbet på en erhvervsuddannelse. Ift. sidstnævnte er de involverede parter mere tvivlende og udtrykker et ønske om, at man følger op på, om sommerkursusdeltagerne bliver fastholdt. Det understreges, at sommerkurset bærer præg af en vis grad af "teaching to the test". Samt at det, der virker for de unge, er en anderledes og individuelt tilrettelagt undervisning, hvorfor det er svært at sige, om de unges viden og engagement holder ved på erhvervsskolen, hvor undervisningen ikke foregår på samme vis.

En positiv skoleoplevelse er første skridt mod fastholdelse

Alt imens parterne er afventende ift. om kurset fagligt ruste de unge til at gennemføre et grundforløb på en erhvervsuddannelse, lægger de vægt på, at kurset også har en effekt af ikke-faglig karakter på de unge, som er ligeså vigtig for deres videre uddannelse som deres faglige formåen. Det er oplevelsen, at kurset for mange af de unges vedkommende bliver en positiv skoleoplevelse og øger deres selvfølelse og tiltro til egne evner. Dette beskrives som altafgørende for en gruppe, hvis skolegang ellers har været præget af nederlag, idet troen på at kunne, hvis bare man giver den en skalle, kan få dem en del af vejen på erhvervsuddannelserne.

Tidligere indsats ønskelig

En gennemgående pointe fra koordinatorernes side er, at et sommerkursus eller noget tilsvarende ideelt set burde være en mulighed for elever i grundskolens udskoling. På den måde kan man undgå, at de unge får de nederlag, det er ikke at opnå 02 i dansk og matematik i afgangsprøverne og ikke at bestå optagelsesprøven på erhvervsskolen. Koordinatorerne foreslår derfor, at et lignende intensivt forløb tilbydes til elever i 'farezonen' eksempelvis i sommerferien mellem 8. og 9. klasse eller som eksamensforberedende undervisning forud for afgangsprøverne.

Bemærkes skal det dog, at de positive erfaringer fra sommerkurserne med at rykke de unge fagligt, ikke kan overføres 1-1 til grundskolen. Årsagen hertil er, at de unge der kommer på sommerkurserne udgør en særlig gruppe blandt de elever, der i grundskolen ligger på vippen til ikke at få 02 i dansk eller matematik. De unge, der deltager på sommerkurserne, må antages at være de mest motiverede for læring blandt denne gruppe, idet de – efter at have oplevet det nederlag, det er først ikke at opnå 02 i afgangsprøven og derefter dumpe optagelsesprøven – vælger at bruge deres sommerferie på at tage på sommerkursus. Denne særlige motivation for læring og optagelse på en erhvervsuddannelse må forventes at indvirke positivt på deres læringsudbytte, hvorfor udbyttet ikke nødvendigvis vil være det samme, hvis man afholder lignende forløb for hele gruppen af grundskoleelever, der ligger på vippen til ikke at bestå dansk eller matematik.

Samtidig fremhæver underviserne også, at det har en positiv indflydelse på de unges læring, at de unge ved sommerkurserne tages ud af deres vanlige skolemiljø, hvor de kan haft have man-

ge negative skoleoplevelser og være fastlåst i bestemte roller. Det er således også af betydning, at der ikke blot er tale om et forløb indlejret i den normale skolehverdag. Men derfor vil man stadig kunne trække på erfaringerne fra sommerkurserne ift. hvilke undervisningstilgange og -former, der virker og gøre af brug af disse erfaringer i lignende forløb for elever i udskolingen.

Målgruppen

Motiveret og læringsparat målgruppe

Det generelle billede er, at de unge, der har deltaget på sommerkurserne, har været enormt motiverede, målrettede og arbejdssomme. Underviserne vurderer, at det er en gruppe kendetegnet af skolenederlag og generel manglende tro på dem selv og egne evner, hvorfor det i nogle tilfælde har taget dem et par dage at åbne op. Samme indtryk af de unge har de koordinatorer, UU-vejledere og repræsentanter fra erhvervsskolerne, der har været tæt nok på de unge i processen til at kunne danne sig et indtryk af de unge.

Men oplevelsen blandt underviserne er, at potentialet hos de unge har været stort og at læringsintensiteten har været enorm høj på kurset i mødet mellem anerkendende og engagerede lærere og motiverede og målrettede elever. Derfor har fravær heller ikke været et problem. De unges motivation opleves i væsentlig udstrækning som drevet af et ønske om at tage den specifikke erhvervsuddannelse, de har søgt ind på. Undervisernes generelle indtryk er, at der er tale om en overvægt af unge, der har grundlæggende indlæringsvanskeligheder, som de har brug for hjælp til at håndtere og/eller personlige og sociale udfordringer, fremfor unge der blot mangler et ekstra skub.

Afgørende med korrekt visitering af de unge

Enkelte steder har det været oplevelsen, at visse af de unge, der er blevet tildelt betinget optag, har været fejlvisiterede og det understreges, at det er afgørende at være grundig og skarp i visitationen fra erhvervsskoler og UU's side. Igen skal det understreges, at det ifølge bekendtgørelsen er erhvervsskolerne, der skal forestå visitationen. Når underviserne skal uddybe, hvad de mener med fejlvisiterede elever, så drejer det sig hovedsagligt om elever, hvis faglige udfordringer er så store, at det opleves som en umulig opgave at klæde dem på til at kunne bestå en optagelsesprøve på blot 2-3 uger.

Kurset egner sig til de unge, der har ligget lige på vippen til at bestå optagelsesprøven i første omgang og er motiverede. Helhedsperspektivet fremhæves som afgørende i visitationen af de unge, idet man kan nå langt med den rette motivation, mens det rette faglige niveau ikke gør det alene. Samtidig er det vigtigt med grundighed i vejledningen af de unge, der er blevet tilbudt sommerkursus, for at få afdækket, om det også er ikke-faglige aspekter, såsom eksamensangst, som står i vejen for, at de klarer prøven. Ved at kombinere samtalen med den unge med et kig på den unges besvarelse og resultat fra optagelsesprøven, får man således et vurderingsgrundlag, som muliggør en helhedsvurdering, ved at belyse den unges faglige udfordringer og niveau såvel som andre personlige og sociale udfordringer, der eventuelt måtte være på spil.

Det understreges, at kurset ikke er egnet for specialelever med store vanskeligheder. Disse elever kan ikke få de tilstrækkelige faglige kvalifikationer på et par uger. Ligesom en del undervisere betvivler, om det er muligt at gøre de unge, der mangler at bestå både dansk og matematik, klar på den tid, der er til rådighed på kurset.

Plads til udvidelse af målgruppen

En del af koordinatorene nævner, at man godt kunne udvide målgruppen ved at bløde op for kriteriet om, at det højst må være et år siden, at man har færdiggjort 9. eller 10. klasse. De mener, at det er vigtigt med et ungefællesskab, men at det ikke havde været problematisk at tage unge, der havde lavet noget andet i et par år med på kurset. En del steder har man modtaget henvendelser fra motiverede unge 'GF2'ere', som ønskede at komme med på kurset og som koordinatorene ærgrede sig over at måtte afvise i lyset af, at kurserne alligevel ikke var fuldt bookede.